

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorvm Libri Tres

Liber Tertivs, Sive Exempla Divinae Irae, Per Opera Poenitentiae, Nobis
Leniendae - Per Qvadragesimam Anno M. DC. XLVIII. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 5. S. Nicasij martyrium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48194](#)

90 Cap. VII. Rhevensum exemplo demonstratur, quid posse satisfallit.
nisi ut flagellū Dēi, tamquā filii a patre suscipiamus? ut dum nos punis-
santer. Id ergo agamus, ut ipsa mors presens non suppliciū nobis fiat, sed
remediū. Ita C. D. Paulus scribit, multos indignē communicantes cor-
pori Domini morte panitos. Ideō, inquit, inter vos multi imbecilles &
dormiunt multi: quos ante mortē Deo reconciliatos fuisse idem Apostolus
non tacuit, addidit enim: A Domino corripimur, ne cum hoc mundo
damnetur. Nec dubitandum est, nos per Christum satisfacere posse adhuc,
patienti toleratione flagellarū a Deo commissorum. Si agnoscamus, nos
ea meruisse, si ea libentes perforavimus; & praeſertim ab Attila tamquam
Christianis illata, Christi nomine amplectamur; si denique instantiā
cremam pro inimicio nostro, salutem illo optantes tamquam amicis.
Ita & pro peccatis nostris faciemus, & martyriū coronam reportabimur.

VI. **S. NICASII MARTYRIVM.** *Hoc His, atque alijs talibus dictis adiecit S. Nicasmus, se quo-
que, tamquam paskorem, pro ouilli suo paratum esse ad mortem
oppetendam. Aderat & germana soror eius Eutropia, quæ &
ipsa, expansis ad cælum manibus, plebem, quantis maximis po-
tenter & verbis, & viribus hortabatur, cum ad pœnitentiam, tum
ad martyrii coronaam non negligendam. Dum hæc frater & so-
ror ad populum inflammandum differunt, ecce hostis muros su-
perat, & repente furibundus paganorum impetus, infelix agmi-
ne irruit, horrifono ululatu, quali victores vii solent, insulta-
tione pleno. Nicasmus igitur, comite sorore sacros hymnos, &
cantica spiritualia psallens, ad osium basilicæ S. Genitricis Dei
Mariæ, quam in arcem sedis fundauerat, eis occurrit obuiam;
moxq; ut ferratas acies aspexit, ante templi portas, circumfusas,
manu silentium petens, hæc dixit: O nuribus diuinis ministra for-
titudine, quare contra humana condicionis modum vitoriam vestram
dignatus in rabiem convertitis? Nam veri iuriis titulus quandam no-
bilium bellatorum inscriptus erat:*

Virgil. lib. 6. Aeneid. *Parcere subiectis, & debellare superbos.
Ex ecce plebs Christiana de se humiliis, & deuota, vestris in conspectibus
prostrata, remissionem peccatorum usque ad mortem obediens expe-
dit: pœnitentiis & vos pro sceleribus vestris Deum verum agnoscentes:
no fortè indignatio eius, que per vos alijs sit ad correptionem salutis.
vobis fiat stipendum aeterna damnationis. Quod si ones meæ, perseuer-
ante impietate, queritis, trucidare me primum, & pro ipsis ultimæ
divinae*

*Cap. VII. Rhemensium exemplo demonstratur, quid possit satisfattio. de
divina maiestati libate, ut pariter caelesti beatitudine digni mereamur
inueniri: Hu dicto: cum in oratione prostratus hunc versiculum Epi-
scopius decantaret: Adhuc parsimento anima mea, continuo illu gladi-
atoris sequente, capite truncato, verbum sanctitatis ab ore decollati
non desistit, sed immortalitatis sententiam, quam pecut adimplendo
impetravit: dicens, vivifica nos secundum verbum tuum. Sic ceci- Psal. 118.
dit hostia Deo grata.*

Fratre occiso, soror Eutropia, velut Christiana aliqua astigit
Camilla, atque è tota multitudine, sideris cuiusdam instar emi-
cuit. Cuius heroicum pectus, & virginis oris gratia, ipsum bar-
barorum impetum stitit, oculosq; rapuit, celeste quiddam in huma-
na forma admirantium. Sensit prudens virgo, quod res erat,
nempe impiam crudelitatem circa se mitigatam; speciemq; suam
litibus pagorum reseruatam. Quia igitur maluit immanitatem,
quam libidinem barbarorum pati, consilium in arena cepit, ad
fratris sui imperfectorem conuersa, sibi ab blandientem imperter-
rita voce, *Hesus, inquietas, tyranne crudelis, magnum Dei vi-
rum indignis manibus ingulasti, & me tibi abutendam reservas? Non
ita fiet: dinina namq; te sententia damnat. Dixit, & à Deo acta,*
repentino saltu in eum infiliit, martyriumq; non ambiens, sed
extorquens, neque muliebri virtute, sed diuina ultiione in palpe-
bra eius vtraq; manu inuolauit, quas vna cum oculis stirpitus
euulsi. Quo facinore incitati hostes, strictis vndique ensibus in
eam ruerunt, milleq; plagiis confossum, sed pudicitia integra, fra-
tri hostiam alteram addiderunt. Generosum hoc feminæ factum
ceteros ciues ita animauit, ut omnes vellent & pro expiatione
peccatorum suorum, & pro nomine Christi, etiam ipsi sanguinem
profundere. Quod & factum est. Nam exemplo omnes,
qui ad sacram ædem configuerant, & qui in plateis inuenti fue-
rant, & quo: quot se in latibulis absconderant, in publicum pro-
trahi, concisi, mactati sunt.

Animaduerit nunc, quam vrile, & Deo gratum sit sacri-
ficium, si vel illa mala, qua nobis aliqui inutilia accident, fal-
tem patienter toleramus, Deoq; pro peccatis nostris offerimus;
præsertim si mala nobis inferantur ab hoste religionis inimico.
Expleta dirissima cæde, & vniuersa ciuitate Rhemensi sacro mat-

VI.

S. EUTROPIAS
ET CIVIVM
CRUDELIIS
MORIS.

VII.

ETIAM NE-
CESSARIA MA-
LA PATENTER
TOLERATA, &
DEO PRO SA-
TISFACTIONE
ACCERTA.

